

szemlét tartanak egy-egy év magyar drámái termése felett.

(Kéky Lajos dr.)

Szini kritikus. (Lásd: Színházi kritikus.)

Szini móka. Dramaturgiai válfaj. Ilyen pld.: Jókai „Melyik a kilenc közül?” c. 1 felvonásos darabja. Bem. 1898 márc. 15. Vigszínházban.

Szininövendék, aki valamelyik színész-képző iskolában nyer oktatást, s annak elvégzése után szereplő színésznek óhajt szerződni. Az iskola csak meglevő tehetséget csiszolhat, vezethet, terelhet helyes útra, más rendeltetése nem lehet. Rátermettség nélkül tehát hiába járja a színésziskolát akárki. Az Országos Színészegyesület minden évben felvételi vizsgát tart, melyen olyanok is jelentkezhetnek, akik színésziskolát nem végeztek. Mégis inkább ajánlható valamelyik komoly oktatótanfolyam elvégzése, mert a nyers tehetséget arra hivatott szakemberek élesebb szemmel bírálják, mintha ellenőrzés nélkül indul neki az illető az életnek. E téren az Országos Színművészeti Akadémia, valamint az Országos Színészegyesület Színészképző iskolájának érdemei hervadhatatlanok. A szininövendékek az iskolaév tartama alatt rendszerint valamelyik színháznál némaszerepekben és kisebb beszélőfeladatokban szerzik meg azt a gyakorlatot, melyre a kezdet nehézségeinek leküzdésére okvetlenül szükségük van. E szereplések díjazással járnak s így a megélhetéssel küzdő fiatalok némi anyagi segítséghez is jutnak.

Szininövendékek szakszervezete. 1919 április havában alakult meg, a proletárdiktatura nyomása alatt. Tagjai az akkori színésziskolák növendékei voltak és a többi szakszervezetek mintájára bizalmiférfiakkból állott a vezetősége. Minden színésziskola 1—2 tagot küldött ki kebeléből a vezetőségbe és főcélja a „Színművészeti Főiskola” előkészítése és a növendékek szinitanulmányainak elősegítése volt. A tanácsköztársaság a szakszervezet tagjait havi segélyben részesítette. A kommunizmus bukása

után, 1919 augusztus 6.-án, a Sz. megszűnt.

Szinipálya. Legalább 4 középiskola elvégzése szükséges a szinipályához. A tanfolyam nem mindenütt egyforma. Az Akadémián 3 évig tanítanak, a magániskolák 2—3 évig tartják a kurzust, néhol pedig 8 hónap alatt is el lehet végezni az iskolát. A végbizonyítvány azonban még nem jogosít fel a végleges működésre. Ha ugyanis a növendék Pestre kíván szerződni, akkor nincs szüksége további vizsgára, a vidékre szerződő egyénnek azonban a Színészegyesületben vizsgáznia kell a felvételi bizottság előtt. Itt előbb gyakorlatra bocsátják a jelentkezőt, a gyakorlati év letelte után újra kell vizsgáznia és azután véglegesen távozik. Ez időtől számítják be a nyugdíjat is. Akik az Országos Színművészeti akadémián nyertek oklevelet, vagy az Országos Színészegyesület sziniiskolája végbizonyítványával rendelkeznek, már ez alapon újabb vizsga nélkül az Országos Színészegyesület rendes tagjai lehetnek, ha ezt kérelmezik.

Szinitanoda. A Magy. Kir. Színművészeti Akadémia (L. o.) egykori elnevezése.

Szini tudomány igazgatója, a dramaturg neve az első szintársulatnál, 1792-ben. Ez Schédius Lajos egyetemi tanár volt. (V. ö. Dramaturg.)

Szinjáték. A drámának magyaros kifejezése — szinjáték. A szót közli a „Magyar Hirmondó”, 1792 I. kötet, 699. oldalán, ahol a „Klementina” c. színlap van megörökítve.

Szinjátszó. A „színész” szó elődje. Széchenyi „Hitel” c. munkája (Pest, 1830. III. kiadás.) 46. oldalán már használja a szót.

Szinjátszó társaságok. (Debrecen) A régi magyar civis város, mely minden ízében olyannyira magyar tudott maradni, mindig őstelevény talaj volt a magyar irodalom és kultúra részére, régi kollégiuma termelte a kulturegyéneket és egyik jellegzetessége, hogy míg régi